

1974 και βιασμοί γυναικών: Για αυτές που δεν μίλησε κανένας. Της Σκεύης Κουκουμά

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Υπάρχει μια πτυχή της κυπριακής τραγωδίας που εδώ και 41 χρόνια μένει μακριά από τη δημοσιότητα.

Πρόκειται για τη σεξουαλική βία σε βάρος γυναικών· μια αποκρουστική πρακτική που χρησιμοποιείται συνειδητά, ως τακτική πολέμου, σε όλες σχεδόν τις εμπόλεμες συρράξεις ανά τον κόσμο προκειμένου οι δράστες «να ταπεινώσουν, να κυριαρχήσουν, να ενσπείρουν το φόβο, να διαλύσουν ή και να προκαλέσουν βίαιη μετεγκατάσταση πολιτών που ανήκουν σε μία κοινότητα ή εθνοτική ομάδα» λέει χαρακτηριστικά το Ψήφισμα 1820 του Συμβουλίου Ασφαλείας ΟΗΕ (2008)

Υπάρχουν τρομακτικές μαρτυρίες για Ελληνοκύπριες που κατά την εισβολή του 1974 υπέστησαν τη φρικαλεότητα του βιασμού, ορισμένες εξ αυτών επανειλημμένα και με τους πιο αποκρουστικούς τρόπους. Υπάρχουν περιπτώσεις γυναικών που έζησαν και ζουν μέχρι σήμερα με τα ψυχολογικά τραύματα που αφήνει ο βιασμός, ενώ είναι γνωστή και η περίπτωση γυναίκας θύμα βιασμού κατά το 1974 που λίγους μήνες μετά αυτοκτόνησε.

Η κοινωνία και η πολιτεία προτίμησαν τότε να προσπεράσουν το θέμα ταμπού. Όπως και σε άλλες περιπτώσεις πολέμων και διενέξεων, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας

που έχουν τα εγκλήματα σε βάρος του γυναικείου πληθυσμού υποβαθμίστηκε. Η Εκκλησία αποδέχτηκε να επιτραπούν οι εκτρώσεις για γυναίκες που έμειναν έγκυες από τους βιαστές τους, όμως τίποτα άλλο δεν έγινε για να στηριχθούν οι γυναίκες αυτές. Οι γυναίκες δεν ενθαρρύνθηκαν να μιλήσουν ανοιχτά, και όπως συνήθως συμβαίνει, ένιωσαν ότι πρέπει να ντρέπονται αυτές για ότι τους συνέβη. Στις πλείστες περιπτώσεις, οι οικογένειες των θυμάτων προσπάθησαν με κάθε τρόπο να κρύψουν τη «ντροπή», στέλλοντας τις στο εξωτερικό ή παντρεύοντας τις με συνοπτικές διαδικασίες. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότερες από τις βιασθείσες γυναίκες δεν συμπεριλήφθησαν ποτέ στους παθόντες της εισβολής, ούτε έτυχαν ποτέ κάποιας βοήθειας ψυχολογικής, ιατρικής, οικονομικής για να ξεπεράσουν, όσο είναι δυνατόν, το μαρτύριο και τις συνέπειές του. Θα έπρεπε άλλωστε να υποβάλουν αιτήσεις και να υποστούν όλες τις ψυχοφθόρες διαδικασίες.

Ως ΑΚΕΛ και ως ΠΟΓΟ θέσαμε, πρόσφατα το ζήτημα αυτό στη βουλή και στην κυβέρνηση, προκειμένου έστω και με καθυστέρηση 40 χρόνων, να γίνουν τώρα όσα θα έπρεπε να είχαν γίνει. Παρόλο που ορισμένοι θα θεωρήσουν ότι δεν είναι καιρός να αναξέουμε τέτοιες πληγές, η πραγματικότητα είναι ότι ακόμα και σήμερα για τις γυναίκες αυτές οι πληγές είναι ανοικτές.

Από την άλλη, είναι γνωστό ότι οι πληγές της τουρκικής εισβολής, συχνότατα γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εθνικιστικούς κύκλους που σκοπό έχουν να χύνουν το δηλητήριο του μίσους. Όμως όλοι αυτοί, αν όντως έχουν τέτοιες ευαισθησίες θα πρέπει να βρουν το θάρρος να μιλήσουν και για τους βιασμούς που διεπράχθησαν από Ελληνοκύπριους σε βάρος Τουρκοκυπρίων γυναικών και κοριτσιών, στους τόπους μαρτυρίου όπως τα χωριά Μάραθα, Αλόη, Σανδαλάρη. Και για να προλάβω ορισμένους, ασφαλώς δεν εξισώνεται η τουρκική εισβολή και κατοχή με τις όποιες διακοινοτικές συγκρούσεις. Όμως ο πόνος και το μαρτύριο που βιώνει μια γυναίκα που πέφτει θύμα βιασμού ή όταν της φέρνουν νεκρό τον άνδρα και το γιο της, δεν αλλάζει αναλόγως της περιστασης. Αξίζει να υπογραμμιστεί άλλωστε ότι δύο γυναίκες από την τουρκοκυπριακή κοινότητα είχαν το θάρρος και το σθένος να μιλήσουν ανοικτά για αυτά τα εγκλήματα. Είναι η Τουρκοκύπρια ερευνήτρια Σεβγκιούλ Ουλουντάγκ που έφερε στο φως πολλές από αυτές τις τραγικές «ανείπωτες ιστορίες» αλλά και η Τουρκοκύπρια πολιτικός Ντοούς Ντεριά που για τις δηλώσεις της, δέχθηκε πέρσι τη μήνιν των σοβινιστών στα κατεχόμενα.

Η ανακίνηση του θέματος τώρα οδήγησε ορισμένες γυναίκες θύματα βιασμών του 1974 να επικοινωνήσουν μαζί μας. Οι μαρτυρίες είναι πραγματικά συγκλονιστικές. Τα τραύματα που άφησε σε αυτές τις γυναίκες ο εφιάλτης της εμπειρίας τους είναι ανάγλυφα στα πρόσωπά τους. Έχουμε χρέος προς αυτές τις γυναίκες να

επουλώσουμε όσο γίνεται τις πληγές. Έχουμε χρέος απέναντι στο μέλλον της πατρίδας μας να αναμετρηθούμε με αυτές τις οδυνηρές σελίδες της κυπριακής ιστορίας και να τις κλείσουμε. Με σεβασμό, με επίγνωση, με συνείδηση.

Γράφει: [Σκεύη Κουκουμά](#)

Πηγή: cyprusnews.eu